

A nighttime photograph of a canal in Bydgoszcz, Poland. The canal is illuminated by streetlights, and the water reflects the lights. On the right bank, there are several large, historic buildings with half-timbered facades. A boat named 'LEMARA' is docked at the canal. In the background, a statue of a man is visible on the left bank. The sky is dark with some clouds.

BYDGOSZCZ. INSTRUKCJA OBSŁUGI

PESEL, ZASIŁKI
I ŚWIADCZENIA

NADAWANIE NUMERU PESEL

- Jeżeli obywatel Ukrainy przybył do Polski ze względu na działania wojenne na Ukrainie to może uzyskać numer PESEL, który umożliwi mu np. skorzystanie z opieki zdrowotnej, pomocy społecznej czy założenie firmy w Polsce. Zakładając PESEL niech nie zapomni o profilu zaufanym, który umożliwia załatwianie wielu spraw urzędowych przez Internet.
- PESEL – Powszechny Elektroniczny System Ewidencji Ludności to 11-cyfrowy numer, który pozwala na łatwą identyfikację osoby, która go posiada. W Polsce numeru PESEL używa się np. do załatwiania spraw w urzędzie czy u lekarza. PESEL może założyć każdy obywatel Ukrainy, który wjechał legalnie do Polski od 24 lutego 2022 r.

- Miasto Bydgoszcz uruchomiło Miejskie Centrum Obsługi Uchodźców z Ukrainy. Nadanie numeru PESEL, jednorazowe świadczenie pieniężne na utrzymanie, świadczenia rodzinne i punkt informacyjny Powiatowego Urzędu Pracy – wszystkie te sprawy urzędowe uchodźcy mogą załatwić w jednym miejscu.
- Przed wizytą w Miejskim Centrum Obsługi OBOWIĄZKOWE jest umówienie się na konkretny termin. Pamiętaj, że jedna osoba to jeden termin.
- rejestracja on-line: <https://um.bydgoszcz.pl/kartauk/>
telefonicznie: +48 52 58 22 691 (od poniedziałku do piątku 10.00 do godz. 15.00)

Miejskie Centrum Obsługi Uchodźców z Ukrainy

Urząd Miasta Bydgoszczy, ul. Wojska Polskiego 65.

Czynne od poniedziałku do piątku w godz. 7.30-20.30, w soboty 7.30-15.30.

LEGALIZACJA POBYTU W POLSCE – NADAWANIE NUMERU PESEL, CO POWINIEN ZROBIĆ UKRAJNIEC:

Wypełnić wniosek: wielkimi literami **w alfabecie łacińskim, który znajduje się na stronie miasta Bydgoszcz.**

Dołączyć zdjęcie – fotografia spełniająca wymogi polskiego dowodu osobistego (kolorowa fotografia na papierze fotograficznym w rozmiarach 35 mm x 45 mm (szerokość x wysokość). Istnieje możliwość wykonania zdjęcia na miejscu. Przy składaniu wniosku pobiera się odcisk palca.

PESEL zostanie nadany po ustaleniu tożsamości w oparciu o dostępne dokumenty, takie jak paszport, dowód osobisty, karta Polaka, prawo jazdy lub inny dokument ze zdjęciem. Jeżeli nie masz takiego dokumentu, numer PESEL zostanie nadany na podstawie oświadczenia.

Jeśli numer PESEL ma być nadany dla jego dziecka lub dziecka, którym się opiekuje także musi wypełnić wniosek i dołączyć jego zdjęcie. Dołączyć można także akt urodzenia i inne dokumenty, jeśli je zabrał z Ukrainy. Jeśli dziecko skończyło już 12 lat powinno przyjść również do urzędu.

W celu usprawnienia obsługi UM prosi, aby obywatele Ukrainy w miarę możliwości, przychodzili z opiekunem, w charakterze tłumacza. Kontakt z urzędnikami będzie wspierany także przez wolontariuszy.

Osoba spóźniona na umówioną wizytę, powyżej 5 minut nie będzie miała możliwości załatwienia swojej sprawy. Konieczne będzie umówienie nowego terminu wizyty.

ZAŁÓŻ PROFIL ZAUFANY

Jeżeli obywatel Ukrainy ma 18 lat to w trakcie nadawania numeru PESEL może założyć także profil zaufany. Umożliwi mu to załatwianie wielu spraw przez internet. Niektóre sprawy w Polsce można załatwiać wyłącznie w sposób elektroniczny np. złożyć wniosek o 500 + dla dziecka.

Czym jest profil zaufany? To cyfrowe narzędzie autoryzacji, które umożliwia załatwianie spraw urzędowych online, bez wychodzenia z domu.

ZAINSTALUJ APLIKACJĘ mOBYWATEL

To aplikacja z elektronicznym dokumentem Diia.pl, która pozwala potwierdzić Twoją tożsamość.

Kto może korzystać z aplikacji?

Z aplikacji mObywatel i dokumentu Дія пл (Diia.pl) może korzystać każdy, kto:

jest pełnoletni, ma nadany numer PESEL,

przekroczył polską granicę po 24.02.2022 r., ma założony profil zaufany,

ma smartfona z systemem Android (6.0 lub nowszy) lub iOS (13.0 lub nowszy).

Jak zainstalować aplikację mObywatel?

Ściągnij aplikację mObywatel. Jest dostępna na: App Store i Google Play.

Uruchom aplikację mObywatel, na ekranie głównym wybierz „Dodaj Diia.pl”

Zapoznaj się z podstawowymi informacjami o aplikacji, zaakceptuj regulamin i politykę prywatności.

Wprowadź nazwę dla swojego telefonu i ustaw hasło do aplikacji.

Przygotuj swój login i hasło, które zostały nadane dla profilu zaufanego.

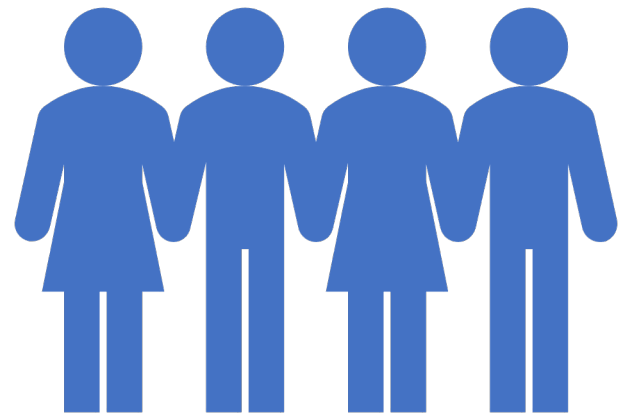
Wprowadź swój login i hasło dla profilu zaufanego, otrzymasz SMS-a z jednorazowym kodem dostępowym. wprowadź do aplikacji mObywatel kod z wiadomości SMS.

Po chwili Twój dokument zostanie dodany.

POMOC SPOŁECZNA

Komenda Główna Policji uruchomiła telefony dyżurne oraz kontakty drogą mailową dla osób, które chcą przekazać Policji informacje o przypadkach handlu ludźmi, przestępstwach na tle seksualnym oraz zaginięciach uchodźców i ich rodzin, przebywających na terenie RP w związku z prowadzonymi działaniami zbrojnymi na terenie Ukrainy.

Centrum Poszukiwań Osób Zaginionych Komendy Głównej Policji uruchomiło specjalny numer telefonu 47 72 123 07 (dla osób dzwoniących z zagranicy +48 47 72 123 07) oraz skrzynkę e-mail: cpozkgp@policja.gov.pl, pod którymi można przekazywać, jak również uzyskiwać informacje oraz pomoc w sytuacjach związanych z zaginięciem osób, które przekroczyły granicę RP w związku z prowadzonymi działaniami zbrojnymi na terenie Ukrainy.

Wydział do Walki z Handlem Ludźmi Biura Kryminalnego KGP prowadzi dwa kanały komunikacji. Na adres e-mail: handelludzmibsk@policja.gov.pl można przesyłać policjantom informacje o wszelkich przejawach handlu ludźmi. Dodatkowo obsługiwana jest specjalna infolinia o numerze: 47 72 56 502 (dla osób dzwoniących z zagranicy +48 47 72 56 502). Dzwoniąc pod ten numer przekazać można informacje dotyczące zarówno handlu ludźmi, jak i przestępstw seksualnych, pedofilii czy pornografii dziecięcej.

JEDNORAZOWE ŚWIADCZENIE PIENIĘŻNE – 300 ZŁ NA OSOBE

- Pomoc może otrzymać każdy obywatel Ukrainy, który:
- wjechał legalnie na terytorium Polski z terytorium Ukrainy w okresie od 24 lutego 2022 r., deklaruje zamiar dalszego pozostania na terytorium naszego kraju,
- został wpisany do rejestru PESEL.

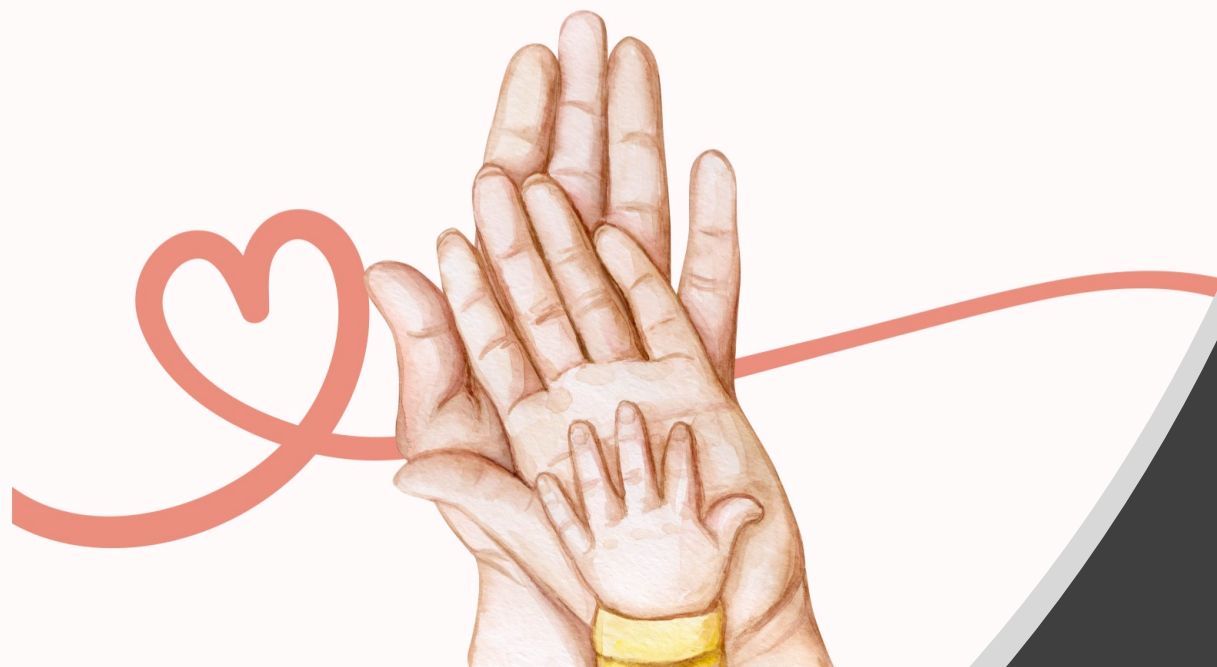
Jak otrzymać jednorazową pomoc pieniężną?

- Po nadaniu numeru PESEL w Miejskim Centrum Obsługi Uchodźców z Ukrainy przy ul. Wojska Polskiego 65, należy wypełnić wniosek i złożyć go przy stanowisku Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.
- Pomoc będzie wypłacana na podstawie wniosku złożonego na piśmie przez osobę uprawnioną, jej przedstawiciela ustawowego, opiekuna tymczasowego albo osobę sprawującą faktyczną pieczę nad dzieckiem. Pieniądze może przeznaczyć na utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej, opłaty mieszkaniowe.

POMOC W FORMIE PACZEK ŻYWNOŚCIOWYCH LUB POSIŁKÓW

Skierowanie otrzymasz w Punkcie Obsługi MOPS. Zasiłki pieniężne dla osób w trudnej sytuacji ekonomicznej. Punkt Obsługi będzie przyjmował Interesantów w robocze dni tygodnia, tj. od poniedziałku do piątku, w godzinach od 9:00 do 13:00. Preferowany jest kontakt osobisty. Kluczowym jest aby Beneficjent posiadał nadany numer PESEL.

- ul. Czerkaska 22 (dzielnica: Osiedle Leśne) e-mail: dps1@mopsbydgoszcz.pl, dps2@mopsbydgoszcz.pl, dps3@mopsbydgoszcz.pl
- ul. Porazińskiej 9 (dzielnica: Osiedle Fordon) e-mail: dps4@mopsbydgoszcz.pl
- ul. Ogrodowa 9 (dzielnica: Śródmieście) e-mail: dps5@mopsbydgoszcz.pl
- ul. Kapuściska 10 (dzielnica: Wyżyny) e-mail: dps6@mopsbydgoszcz.pl

ŚWIADCZENIA RODZINNE

ZASIŁEK RODZINNY WRAZ Z DODATKAMI

Wsparcie finansowe dla rodzin, w których dochód nie przekracza 674 zł na osobę lub 764 zł w przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko niepełnosprawne. Miesięczna wysokość zasiłku zależna jest od wieku dzieci oraz przysługujących dodatków.

Przy obliczaniu dochodu nie jest uwzględniany członek rodziny, który nie przebywa na terytorium RP. Wniosek może złożyć także opiekun tymczasowy dziecka. Konieczne jest uprzednie zarejestrowanie pobytu na terytorium RP.

JEDNORAZOWA ZAPOMOGA Z TYTUŁU URODZENIA SIĘ DZIECKA

Jednorazowe świadczenie pieniężne w wysokości 1000 zł przyznawane, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 1922 zł. Przy obliczaniu dochodu nie jest uwzględniany członek rodziny, który nie przebywa na terytorium RP. Konieczne jest uprzednie zarejestrowanie pobytu na terytorium RP. Wniosek można złożyć w ciągu 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka. Zapomoga nie przysługuje, jeżeli członkowi rodziny przysługuje za granicą świadczenie z tytułu urodzenia dziecka. Konieczne jest pozostawanie pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu, potwierdzone zaświadczeniem lekarskim.

ŚWIADCZENIE RODZICIELSKIE

Świadczenie w wysokości 1000 zł miesięcznie przysługujące przez okres 52 tygodni (lub więcej) od dnia porodu.

Brak kryterium dochodowego

Świadczenie przysługuje, gdy osoba nie otrzymuje zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia za okres ustalony jako okres urlopu macierzyńskiego, okres urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego lub okres urlopu rodzicielskiego

Świadczenie nie przysługuje osobom, którym za granicą przysługuje świadczenie o podobnym charakterze do świadczenia rodzicielskiego

Konieczne jest uprzednie zarejestrowanie pobytu na terytorium RP

ZASIŁEK PIELĘGNACYJNY

Zasiłek przyznawany dla:

- niepełnosprawnego dziecka,
- osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności,
- jeżeli niepełnosprawność powstała do ukończenia 21 roku życia,
- osoby, która ukończyła 75 lat.
- Zasiłek pielęgnacyjny nie jest uzależniony od dochodu rodziny, przysługuje w wysokości 215,84 zł miesięcznie na czas nieokreślony, chyba że orzeczenie o niepełnosprawności zostało wydane na czas określony, wówczas zasiłek przysługuje do ostatniego dnia miesiąca, w którym upływa termin ważności orzeczenia. Konieczne jest uprzednie zarejestrowanie pobytu na terytorium RP.

SPECJALNY ZASIŁEK OPIEKUŃCZY

Zasiłek dla osób, które nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania stałej opieki nad osobą niepełnosprawną

Przysługuje jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby niepełnosprawnej w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 764 zł

Specjalny zasiłek opiekuńczy przyznawany jest na okres zasiłkowy tj. od dnia 1 listopada do dnia 31 października następnego roku kalendarzowego, w wysokości 620,00 zł miesięcznie

Konieczne jest uprzednie zarejestrowanie pobytu na terytorium RP

ŚWIADCZENIE PIELĘGNACYJNE

Materialne wsparcie osób, które nie zarobkują z powodu opieki nad osobą niepełnosprawną

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała nie później niż do ukończenia 18. roku życia lub w trakcie nauki w szkole lub szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25 roku życia

---

Świadczenie pielęgnacyjne nie jest uzależnione od dochodu rodziny, przysługuje w wysokości 2119,00 zł miesięcznie

---

Prawo do świadczenia pielęgnacyjnego ustala się na czas nieokreślony, chyba że orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności zostało wydane na czas określony, wówczas świadczenie przysługuje do ostatniego dnia miesiąca, w którym upływa termin ważności orzeczenia

---

Konieczne jest uprzednie zarejestrowanie pobytu na terytorium RP

DODATEK MIESZKANIOWY

Może być przyznany osobom, które spełniają jednocześnie trzy warunki:

- 1. posiadają tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego;
  - 2. średni miesięczny dochód w okresie trzech miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego nie przekracza w gospodarstwie wieloosobowym 1 698,76 zł oraz w gospodarstwie jednoosobowym 2 265,01 zł;
  - 3. powierzchnia użytkowa zajmowanego lokalu w przeliczeniu na liczbę członków gospodarstwa domowego nie przekracza powierzchni normatywnej o więcej niż 30%
- 35m^2 - dla 1 osoby + 30% = $45,5\text{m}^2$; 40m^2 - dla 2 osób + 30% = 52m^2
  - 45m^2 - dla 3 osób + 30% = $58,5\text{m}^2$; 55m^2 - dla 4 osób + 30% = $71,5\text{m}^2$
  - 65m^2 - dla 5 osób + 30% = $84,5\text{m}^2$; 70m^2 - dla 6 osób + 30%, w przypadku zamieszkiwania w lokalu mieszkalnym większej liczby osób dla każdej osoby zwiększa się normatywnie powierzchnię tego lokalu o 5m^2 .
  - W celu ustalenia dodatku mieszkaniowego niezbędne jest złożenie wniosku potwierdzonego przez zarządcę budynku lub osobę uprawnioną do pobierania należności za lokal oraz załączenie wymaganej dokumentacji (w tym dokumentu potwierdzającego dokonane opłaty z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku). Dodatek mieszkaniowy przyznawany jest na okres sześciu miesięcy licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu złożenia wniosku.

STYPENDIUM SZKOLNE I ZASIŁEK SZKOLNY

- Uczniom zamieszkującym na terenie Miasta Bydgoszczy, nie dłużej jednak niż do ukończenia 24. roku życia przysługuje pomoc materialna o charakterze socjalnym tj. stypendium szkolne i zasiłek szkolny.
- Wnioski o przyznanie stypendium szkolnego składa się w terminie od 1 sierpnia do 15 września danego roku szkolnego wraz z zaświadczeniem ze szkoły potwierdzającym kontynuowanie nauki przez uprawnione dziecko.
- W uzasadnionych przypadkach wniosek o przyznanie stypendium szkolnego może być złożony po upływie ww. terminu.
- Obecnie obowiązujące kryterium dochodowe dla osoby samotnie gospodarującej wynosi 776 zł, natomiast dla osoby w rodzinie 600 zł.
- Świadczenie przyznawane jest na okres dziesięciu miesięcy (od IX do VI) w kwocie 100 zł miesięcznie.
- Stypendium wypłacane jest na zasadzie refundacji poniesionych kosztów po przedłożeniu faktur, rachunków lub paragonów.
- Zasiłek szkolny może być przyznany uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego.
- O zasiłek szkolny można ubiegać się w terminie nie dłuższym niż 2 miesiące od wystąpienia ww. zdarzenia.
- Wysokość zasiłku jednorazowo wynosi maksymalnie 620 zł.

POMOC PRAWNA

- Przydatne kontakty i adresy oferujące pomoc prawną także w języku ukraińskim.
Kujawsko-Pomorski Dom Ukraiński (język ukraiński)
Tel. +48 792 588 810 lub +48 667 467 150 mail: biuro@kpdu.pl
Fundacja EMIC (język ukraiński) www.emic.com.pl
Tel. +48 507 412 653 w godz. 8-16 lub tel. +48 506 681 307 w godz. 15-21
- Dane kontaktowe do adwokatów z Okręgowej Rady Adwokackiej pozostających w gotowości do świadczenia nieodpłatnej pomocy prawnej na rzecz obywateli Ukrainy ORA (Bydgoszcz ul. Konarskiego 1 od poniedziałku do piątku 16-20):
- Adw. Michał Bukowiński – tel. 608 553 337; e-mail: mbukowinski@op.pl
Adw. Katarzyna Kulik-Frasz – tel. 609 768 739, e-mail: adw.kulikfrasz@gmail.com
Adw. Aleksander Domek – tel. 794 326 888, e-mail: adwokat.domek@gmail.com
Adw. Zofia Bittner-Wirwicka – tel. 668 300 037, e-mail: bittner.zofia@wp.pl
Adw. Ewa Czerska – tel. 604 181 020, e-mail: ewa.czerska@adwokatura.pl
Adw. Izabela Kosierb – tel. 692 934 321, e-mail: kontakt@izabelakosierb.pl
Adw. Paweł Szatkowki – tel. 509 199 613, e-mail: pszatkowski@sziv.pl
Adw. Alicja Jarzemska – tel. 601 643 331, e-mail: kontakt.bspp@gmail.com
Adw. Jarosław Wyrębski- tel. 605 268 431, e-mail: j.wyrebski@adwokat-adwokat.pl
Adw. Karolina Wilamowska – tel. 796 982 424, e-mail: karolina.wilamowska@wasp.com.pl
- Nieodpłatna pomoc prawna (język polski) – Urząd Miasta Bydgoszczy: 52 58 58 822

POBYT: FORMALNOŚCI

Jeśli obywatel Ukrainy wjechał do Polski w okresie od 24 lutego 2022 r. i został zarejestrowany przez komendanta placówki Straży Granicznej podczas kontroli granicznej, to jego pobyt jest legalny przez 18 miesięcy. Może zostać on przedłużony na okres trzech lat.

A co jeśli Ukrainiec przyjechał do Polski po rozpoczęciu konfliktu zbrojnego, ale nie został zarejestrowany przez komendanta placówki Straży Granicznej podczas kontroli granicznej?

W takim przypadku jego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zostanie zarejestrowany podczas składania wniosku o nadanie numeru PESEL. Wniosek musi zostać złożony w terminie 60 dni od dnia wjazdu.

Jeśli obywatel Ukrainy przebywał w Polsce przed rozpoczęciem konfliktu zbrojnego – jak ma przedłużyć legalny pobyt?

Jeżeli na podstawie wizy krajowej ostatni dzień jego pobytu w Polsce przypada w okresie od 24 lutego 2022 r., to okres pobytu ulega przedłużeniu do 31 grudnia 2022 r. W dokumencie podróży nie umieszcza się nowej naklejki wizowej. Wiza krajowa w okresie przedłużenia okresu pobytu oraz okresu ważności nie uprawnia do przekraczania granicy.

Jeżeli ostatni dzień okresu ważności zezwolenia na pobyt czasowy przypada w okresie od dnia 24 lutego 2022 r., okres ważności ulega przedłużeniu do 31 grudnia 2022 r. Przedłużenie ważności zezwolenia na pobyt czasowy nie uprawnia do uzyskania nowej karty pobytu.

Jeśli Ukrainiec nie ma zapewnionego bezpiecznego miejsca zakwaterowania powinien zgłosić się do punktu recepcyjnego. Znajdzie tam wszystkie informacje na temat zasad pobytu w Polsce. W punkcie ma zapewniony posiłek, podstawową opiekę medyczną oraz miejsce, gdzie może odpocząć. Otrzyma też informacje o miejscu tymczasowego zakwaterowania.

USŁUGI FOTOGRAFICZNE

- **Fotopstryk - Studio Fotograficzne**

ul. Iglasta 1c, Bydgoszcz,
tel. 727 606 975

Bezpłatne zdjęcia do kart pobytu dla
obywateli Ukrainy

- **Kamila Mądrzyńska Fotografia**

ul. Smoleńska 17 / lok. 30-31, Bydgoszcz,
tel. 724-146-136

Bezpłatne wykonywanie zdjęć do
dokumentów.

DACH NAD GŁOWĄ

- Wszyscy uchodźcy, którzy nie mają w Polsce miejsca, w którym mogliby się zatrzymać, muszą udać się do najbliższego punktu recepcyjnego.
W Bydgoszczy Punkt recepcyjny znajduje się przy ul. Zygmunta Augusta 20.
Punkt jest czynny całodobowo. Na cudzoziemców czekają pracownicy Urzędu Wojewódzkiego. Jest możliwość porozumiewania się w języku ukraińskim.
- Bazą prywatnych ofert lokalowych zgłaszanych za pośrednictwem formularza na stronie www.bydgoszcz.pl/Ukraina dysponują także Dom Ukraiński oraz Fundacja EMIC:
  - **Kujawsko-Pomorski Dom Ukraiński** (język ukraiński)
    - Tel. +48 792 588 810 lub +48 667 467 150 mail: biuro@kpdu.pl
  - **Fundacja EMIC** (język ukraiński) www.emic.com.pl
    - Tel. +48 507 412 653 w godz. 8-16 lub tel. +48 506 681 307 w godz. 15-21

PUNKT ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA NA ZAWISZY

Miasto przygotowało miejsce zbiorowego zakwaterowania dla uchodźców z Ukrainy na stadionie Zawiszy przy ul. Gdańskiej 163.

W punkcie tymczasowe schronienie znajdzie ok. 150 osób. W tym miejscu osoby, które dotarły do Polski będą miały zabezpieczony nocleg, wyżywienie oraz wsparcie organizacyjne.

OBOWIĄZEK MELDUNKOWY

Każdy, kto mieszka w Polsce, powinien pamiętać o tym, że jest obowiązek meldunkowy. Dotyczy on obywateli polskich oraz cudzoziemców.

Jeśli cudzoziemiec planuje pobyt w Polsce, który będzie trwał dłużej niż 30 dni, a wie jednak, że wróci potem do kraju, w którym mieszka na stałe? Na czas pobytu w Polsce niech zamelduje się na pobyt czasowy. Sprawdź, jak to zrobić.

Co musi przygotować?

1. Jeśli NIE jest obywatelem państwa członkowskiego UE albo EFTA oraz NIE jest członkiem rodziny wymienionego cudzoziemca, NIE MOŻE się zameldować przez internet.

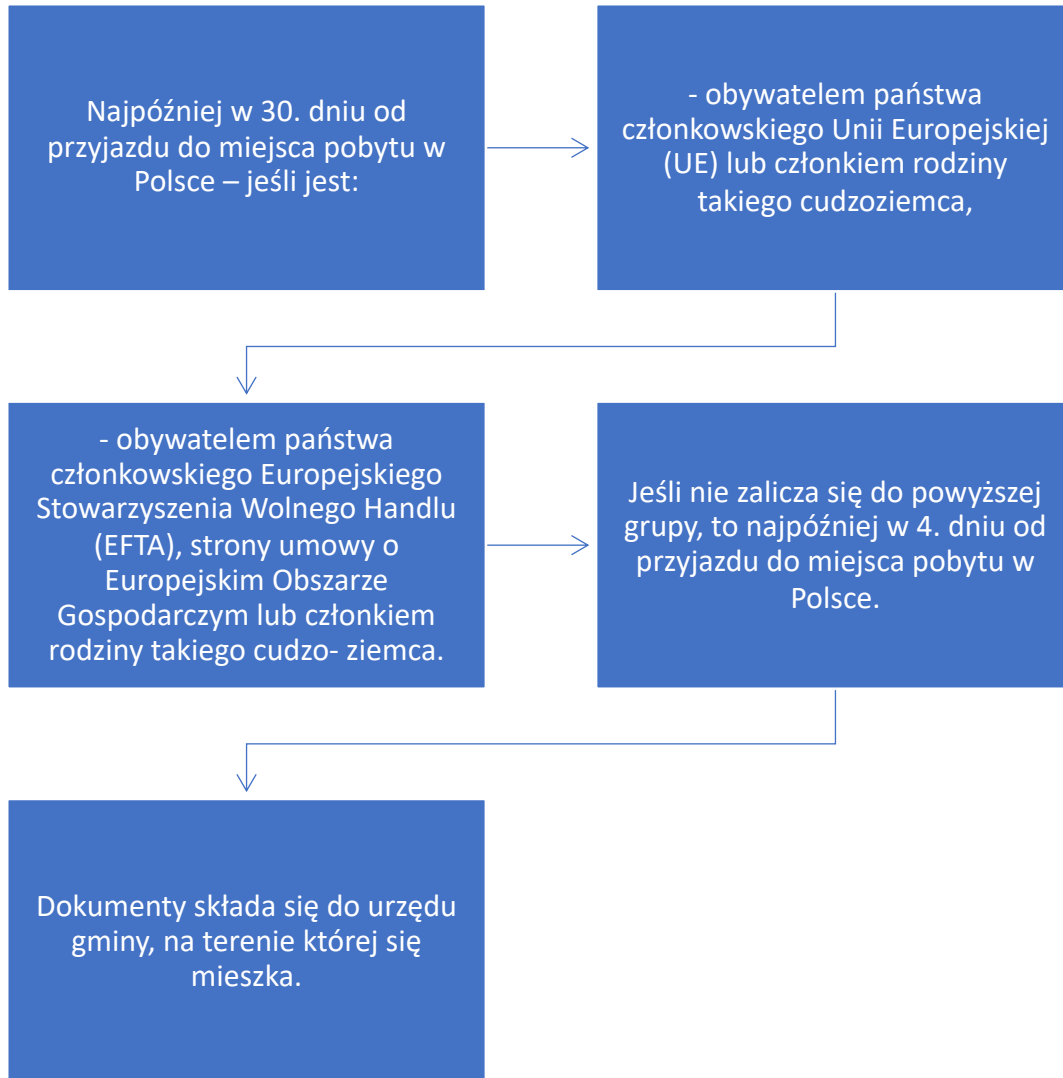
Dokumenty, które potwierdzają prawo do pobytu w Polsce, musi pokazać w urzędzie.

- login z hasłem do profilu zaufanego i telefon komórkowy lub dane do innego sposobu logowania na profil zaufany,
- jeśli jest właścicielem lub ma inny tytuł prawny do mieszkania, w którym chce się zameldować – niech dołączy do formularza JEDEN z następujących dokumentów elektronicznych, który to potwierdzi, na przykład:
  - umowa cywilnoprawna, na przykład umowa najmu,
  - odpis z księgi wieczystej albo wyciąg z działów I i II księgi wieczystej, - decyzja administracyjna,
- - orzeczenie sądu,

2. Jeśli NIE jest właścicielem i nie ma też innego tytułu prawnego do mieszkania, w którym chcesz się zameldować – niech dołączy do formularza w formie dokumentu elektronicznego:

- oświadczenie właściciela lub innego podmiotu, który ma tytuł prawny do mieszkania, potwierdzające twój pobyt w lokalu,
- dokument, który potwierdza tytuł prawny do mieszkania właściciela lub innego podmiotu.
- Jeśli nie może dostać tych dokumentów elektronicznych, niech dołączy ich odwzorowanie cyfrowe, na przykład skany.

Kiedy składa się dokumenty?

Opłaty

- Usługa zameldowania jest bezpłatna. Za pierwsze zaświadczenie nic nie płaci.
- Każde kolejne zaświadczenie wydane po zameldowaniu, gdy na przykład zgubi zaświadczenie wydane przy zameldowaniu, kosztuje 17 zł.

Na co zwrócić uwagę udostępniając mieszkanie uchodźcy z Ukrainy?

Przede wszystkim na przepisy najnowszej tzw. specustawy czyli ustawy z dnia 12 marca 2022r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terenie tego państwa. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, z mocą od dnia 24 lutego 2022 r. Należy również dokonać wyboru, czy udostępnienie ma mieć charakter nieodpłatny czy też odpłatny.

UŻYCZENIE

W pierwszym wypadku można zawrzeć umowę użyczenia mieszkania, regulowaną przepisami Kodeksu cywilnego. Jak wskazują autorzy ustawy osoba, która używa lokalu na podstawie umowy użyczenia, jest lokatorem i w przypadku braku wyłączenia podlegałaby pełnej ochronie wynikającej z przepisów tej ustawy. Ochrona ta i wynikające z niej obowiązki i ograniczenia właściciela, związane m.in. z możliwością odzyskania lokalu mogłyby zniechęcać do podjęcia decyzji użyczenia budynku lub jego części uchodźcy i tym samym zmniejszać zasób przeznaczanych na ten cel powierzchni. Eksmisja uchodźcy w przewidzianych prawem przypadkach będzie zatem możliwa. Regulacja ta ma sprzyjać podejmowaniu decyzji o użyczeniu uchodźcy budynku lub jego części przez zabezpieczenie przyszłej pozycji właściciela.

PREKARIUM

Innym sposobem uregulowania stosunków z przyjętym pod dach uchodzącą jest instytucja prekarium. Nie została ona uregulowana w przepisach. W jaki sposób odróżnić prekarium od bezpłatnego użyczenia? Jak wskazuje Sąd Najwyższy w wyroku z 13 września 2001r. prekarium odróżnia fakt, iż jest relacją czysto faktyczną, a nie stosunkiem prawnym. Strony nie składają oświadczeń woli. Takie rozwiązanie może być w obecnej sytuacji bardzo wygodne, bowiem w obliczu trudnych doświadczeń związanych z ucieczką z kraju nie trzeba mierzyć się z zapisami prawnymi. Istotne jest, że prekarzysta nie ponosi kosztów utrzymania lokalu takich jak opłata za media, co miałoby zastosowanie w przypadku umowy użyczenia. Nie ma zastosowania również ochrona lokatorska, a właściciel może w każdej chwili odebrać mieszkanie.

NAJEM OKAZJONALNY

Jeśli wybór padnie na udostępnienie odpłatne, odpowiednią do zawarcia umową będzie umowa najmu okazjonalnego lokalu

Do umowy należy załączyć oświadczenie najemcy w formie aktu notarialnego, w którym najemca poddał się egzekucji i zobowiązał się do opróżnienia i wydania lokalu używanego na podstawie umowy w terminie wskazanym w żądaniu opróżnienia lokalu. Takie żądanie, opatrzone urzędowo potwierdzonym podpisem, właściciel doręcza najemcy po wygaśnięciu lub rozwiązaniu umowy, jeśli najemca dobrowolnie nie opuścił lokalu. Zgodnie z ustawą z dnia 9 marca 2022r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terenie tego państwa uchodźca nie ma obowiązku wskazania innego lokalu, w którym będzie mógł zamieszkać w przypadku wykonania egzekucji obowiązku opróżnienia lokalu. Nie jest także konieczne załączenie oświadczenia właściciela lokalu lub osoby posiadającej tytuł prawny do lokalu o wyrażeniu zgody na zamieszkanie najemcy i osób z nim zamieszkujących w lokalu wskazanym w oświadczeniu.

To zdjęcie, autor: Nieznany autor, licencja: CC BY-NC

WSPARCIE FINANSOWE

- Warto zwrócić uwagę na fakt, iż za pomoc uchodźcy państwo oferuje wsparcie finansowe. Zgodnie ze specustawą każdemu podmiotowi, w szczególności osobie fizycznej prowadzącej gospodarstwo domowe, który zapewni zakwaterowanie i wyżywienie uchodźcy z Ukrainy, może być przyznane świadczenie pieniężne z tego tytułu na podstawie umowy zawartej z gminą nie dłużej niż za okres 60 dni.
- Wysokość świadczenia wynosi 40 zł za osobę dziennie. Wniosek jest rozpatrywany w terminie miesiąca od dnia jego złożenia w urzędzie gminy. Dla wniosku będzie obowiązywał odpowiedni wzór, w którym należy podać m.in. dane identyfikacyjne uchodźców. Świadczenie nie będzie przysługiwało jeżeli warunki zakwaterowania i wyżywienia zagrażają życiu lub zdrowiu ludzi.
- Co istotne, rozporządzenie weszło w życie z dniem 16 marca 2022 r. i nie obejmuje pomocy udzielanej przed tą datą. W przypadku zapewniania zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy przed dniem wejścia w życie ustawy, kwota 40 zł może być podwyższona przez wojewodę.

An illustration featuring several books. Three closed books are stacked in the upper left, with spines in green, yellow, and blue. A fourth closed book with a red spine is partially visible behind them. In the foreground, an open book with a blue cover is shown, its pages filled with wavy black lines representing text. The entire scene is set against a plain grey background.

SYSTEM EDUKACJI

Nauka jest bezpłatna i obowiązkowa do osiemnastego roku życia

- w wieku 6 lat- roczne przygotowanie przedszkolne w przedszkolu, oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej lub w innej formie wychowania przedszkolnego
- w wieku 7 lat - obowiązek szkolny, który trwa do ukończenia szkoły podstawowej, nie dłużej jednak niż do ukończenia 18. roku życia
- po ukończeniu szkoły podstawowej wciąż istnieje obowiązek nauki
- Przedszkole: w wieku 3-6 lat, w tym obowiązkowe roczne przygotowanie przedszkolne
- Szkoła podstawowa: od 7 lat, klasy: I-VIII
- Szkoła ponadpodstawowa: od 15 lat:
- liceum ogólnokształcące (4 klasy), technikum (5 klas), szkoła branżowa (3 klasy)

ODDZIAŁY PRZYGOTOWAWCZE

Tworzone są na poziomie szkoły podstawowej i ponadpodstawowej. Jest tam większa liczba godzin języka polskiego. Zapisy: bezpośrednio w szkołach. Rodzice/opiekunowie składają do Dyrektora Szkoły wniosek o przyjęcie dziecka do oddziału przygotowawczego.

Wykaz szkół z podziałem na roczniki zamieszczony jest w książeczce na str. 14

WSPARCIE DZIECI ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI

W polskim systemie oświaty kształceniem specjalnym są obejmowane dzieci: niesłyszące, słabosłyszące, niewidome, słabowidzące, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym lub znacznym, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, z niepełnosprawnościami sprzężonymi.

Posiadanie orzeczenia nie ma wpływu na to, do jakiego przedszkola lub szkoły dziecko uczęszcza.
Dzieci z niepełnosprawnościami uczą się w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych, integracyjnych lub specjalnych. O wyborze przedszkola lub szkoły decydują rodzice.

Jednak w przypadku szkół i placówek specjalnych warunkiem przyjęcia dziecka jest posiadanie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego lub orzeczenia o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych wydane przez publiczną poradnię psychologiczno-pedagogiczną.

SOCJALNE STYPENDIUM SZKOLNE

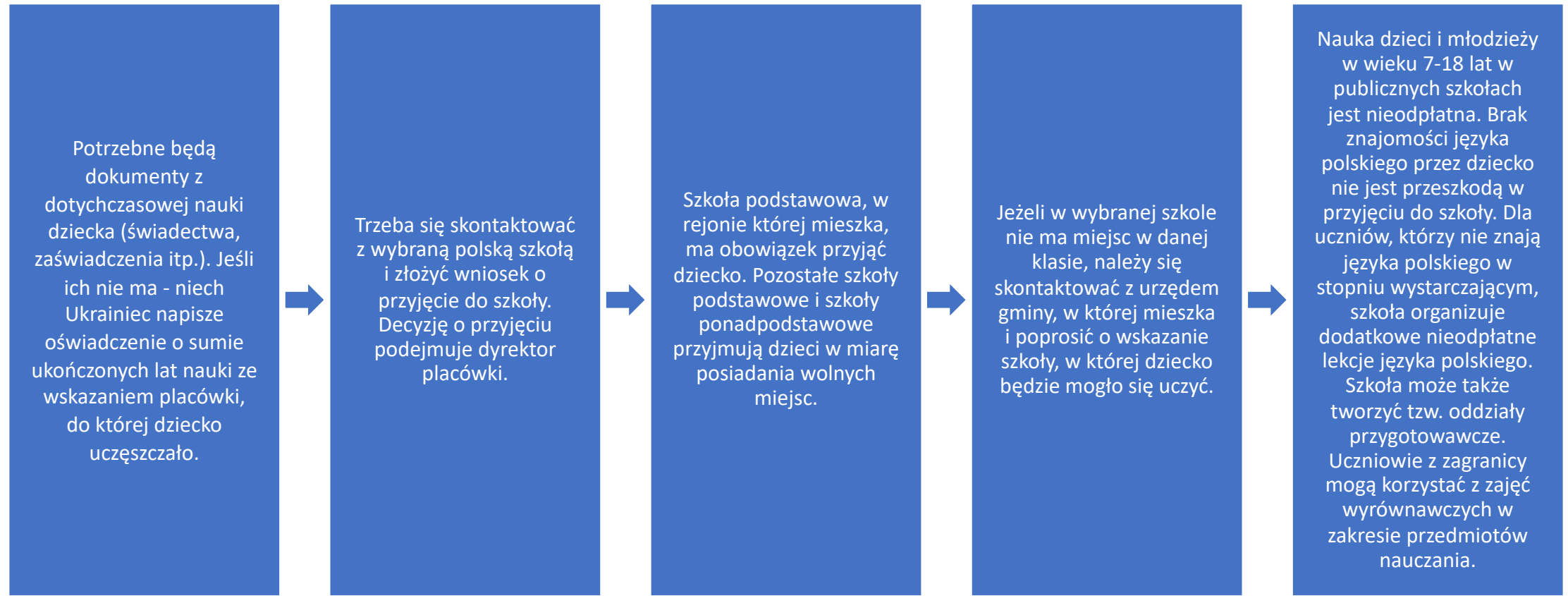

Uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej i życiowej przyznawane jest socjalne stypendium szkolne na pokrycie wydatków związanych z edukacją. Należą do nich: zajęcia dydaktyczne, językowe, artystyczne, sprzęt komputerowy, wyposażenie ucznia, podręczniki, odzież sportowa, internet i wiele innych. Trzeba pamiętać o dokumentowaniu wydatków - instytucja przydzielająca świadczenie może poprosić o ich przedłożenie.

Socjalne stypendium szkolne przysługuje, jeśli miesięczny dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 528 zł. Aby otrzymać stypendium socjalne stypendium szkolne, należy złożyć wniosek na odpowiednim formularzu.

CO ZROBIĆ, ABY ZAPISAĆ DZIECKO DO SZKOŁY W POLSCE?

POMOC DLA STUDENTÓW I NAUKOWCÓW

Minister Edukacji i Nauki skierował list do rektorów uczelni, w którym zwrócił się z prośbą o umożliwienie kontynuowania studiów na polskich uczelniach przez ukraińskich studentów.

Ministerstwo opracowało również wskazówki, jak krok po kroku zgłosić się do uczelni w Polsce i jakie dokumenty należy złożyć.

Każda uczelnia określa własne procedury dotyczące przeniesienia z uczelni zagranicznej. Decyzję w tej sprawie podejmuje rektor.

JĘZYK POLSKI- ZA DARMO

Bezpłatne kursy języka polskiego dla obywateli Ukrainy organizowane są w Bydgoszczy w kilku miejscach:

1. Kurs na poziomie A1, prowadzi Fundacja Będziem Polakami

2. W siedzibie International School of Bydgoszcz

3. W Bydgoskim Zakładzie Doskonalenia Zawodowego

4. W siedzibie Wyższej Szkoły Gospodarki

5. 5. Bezpłatny kurs oferuje także Szkoła Medicus

UZNAWANIE WYKSZTAŁCENIA

- Decyzję o przyjęciu do odpowiedniej klasy podejmuje dyrektor wybranej szkoły.
- Uznanie tego samego świadectwa uzyskanego za granicą może być przeprowadzone tylko raz.

Wykształcenie średnie oraz uprawnienie do ubiegania się o przyjęcie na studia wyższe potwierdzają w Rzeczypospolitej Polskiej:

- a) świadectwa i inne dokumenty wydane przez szkołę lub instytucję edukacyjną działającą w systemie edukacji państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD), państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, uprawniające do ubiegania się o przyjęcie na studia wyższe w tych państwach (nie ma wśród nich Ukrainy).
- b) dyplomy IB (International Baccalaureate) wydane przez organizację International Baccalaureate Organization w Genewie,
- c) dyplomy EB (European Baccalaureate) wydane przez Szkoły Europejskie zgodnie z Konwencją o Statucie Szkół Europejskich, sporządzoną w Luksemburgu dnia 21 czerwca 1994 r. (Dz. U. z 2005 r. Nr 3, poz. 10),
- d) świadectwa objęte umowami międzynarodowymi.

**Wymagane dokumenty i szczegółowe informacje dotyczące załatwienia sprawy
opisane są szczegółowo na stronach 20-22.**

POTWIERDZENIE WYKSZTAŁCENIA

Kurator oświaty może przeprowadzić postępowanie w celu potwierdzenia wykształcenia w przypadku, gdy skompletowanie dokumentacji napotyka na trudne do usunięcia przeszkody. Dotyczy to wyłącznie następujących grup osób:

osoba o statusie uchodźcy lub pozostająca pod ochroną uzupełniającą lub posiadająca zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w celu połączenia się z rodziną uchodźcy lub osoby pod ochroną uzupełniającą może złożyć wniosek o potwierdzenie wykształcenia do Mazowieckiego Kuratora Oświaty. Zalecany jest kontakt z Kujawsko-Pomorskim Kuratorium Oświaty w celu ustalenia szczegółów postępowania w celu potwierdzenia wykształcenia.

osoba poszkodowana w wyniku konfliktów zbrojnych, klęsk żywiołowych lub innych kryzysów humanitarnych, spowodowanych przez naturę lub człowieka, może złożyć wniosek o potwierdzenie wykształcenia do kuratora oświaty właściwego ze względu na miejsce zamieszkania, bądź – w przypadku braku stałego adresu w Polsce, do kuratora oświaty właściwego ze względu na siedzibę szkoły lub uczelni, w której zostanie przedłożone świadectwo. Zalecany jest kontakt z kuratorium oświaty w celu ustalenia szczegółów postępowania nostryfikacyjnego.

Szczegóły potwierdzenia wykształcenia w tym podziały na zawody znajdują się w książeczce na stronach 24-31.

PRACA

Obywatele Ukrainy – zarówno ci, którzy przybyli do Polski od 24 lutego 2022 r., jak i ci, którzy już wcześniej przebywali w Polsce – mogą legalnie podjąć pracę u każdego pracodawcy w Polsce, bez żadnych dodatkowych zezwoleń.

Jedynie po stronie pracodawcy leży obowiązek zgłoszenia faktu podjęcia pracy przez obywatela Ukrainy korzystającego ze swobodnego dostępu do rynku pracy do powiatowego urzędu pracy w swoim powiecie w ciągu 14 dni od podjęcia pracy. Jest to jedyna formalność!

URZĄD PRACY

Obywatel Ukrainy może skorzystać z bezpłatnej pomocy powiatowego urzędu pracy (ul. Toruńska 147) lub wojewódzkiego urzędu pracy (Paderewskiego 26).

KROK 1 – REJESTRACJA W POWIATOWYM URZĘDZIE PRACY

KROK 2 – UZYSKANIE POMOCY W POSZUKIWANIU PRACY

KROK 3 – INDYWIDUALNY PLAN DZIAŁANIA (IPD)

KROK 4 – ZAKOŃCZENIE REALIZACJI IPD – PODJĘCIE PRACY

ZIELONA LINIA

KONTO W BANKU DLA UCHODźCÓW Z UKRAINY

OPIEKA ZDROWOTNA

W Polsce system opieki zdrowotnej jest podzielony na dwie ścieżki: POZ i SOR.

Jeśli pacjent czuje się chory, to powinien zgłosić się do lekarza podstawowej opieki zdrowotnej (POZ), czyli do przychodni. Lekarz POZ będzie nadzorował proces leczenia i w razie potrzeby skieruje pacjenta do lekarza specjalisty. Pielęgniarka POZ sprawuje opiekę pielęgniarską, wykonuje zastrzyki i zabiegi w przychodni lub w domu pacjenta.

W przypadku zagrożenia życia należy zadzwonić po karetkę (numer 112) lub udać się do najbliższego szpitala, który prowadzi szpitalny oddział ratunkowy (SOR), czynny całą dobę. Trzeba pamiętać, że SOR jest przeznaczony dla pacjentów w przypadkach poważnego urazu lub nagłego zagrożenia życia i nie zastępuje lekarza POZ.

JAK SKORZYSTAĆ Z PUBLICZNEJ OPIEKI MEDYCZNEJ W POLSCE?

Do bezpłatnego korzystania z publicznej opieki medycznej w Polsce, na takich samych zasadach jak ubezpieczeni obywatele Polski, są uprawnione osoby, które:

---

przybyły do Polski z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa,

---

posiadają Kartę Polaka i przybyły do Polski wraz z najbliższą rodziną z powodu tych działań wojennych.

Takie samo prawo mają osoby, nieposiadające obywatelstwa ukraińskiego, które są małżonkiem obywatela Ukrainy i przybyły do Polski z Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa.

CZĘSTO ZADAWANE PYTANIA

- Czy muszę zapłacić za lekarza?
- Musiałem/łam przerwać leczenie w Ukrainie - co mam zrobić?
- Czy będę musiał/a zapłacić, jeśli znajdę się w szpitalu?
- Jakie są zasady udzielania świadczeń medycznych w Polsce?
- Co to jest Internetowe Konto Pacjenta (IKP) oraz mojejIKP i po co mam z nich korzystać?
- Gdzie otrzymam informacje w sprawie bezpłatnego leczenia w Polsce?
- Jak skorzystać z leków refundowanych w Polsce?
- E-recepta
- Jak zaszczepić się przeciw COVID-19?

Szczegółowe odpowiedzi znajdziesz na stronach 37-39

PACJENCI Z UKRAINY MAJĄ PRAWO DO LEKÓW REFUNDOWANYCH

Leki refundowane przysługują obywatelom Ukrainy, którzy w Polsce znaleźli schronienie przed agresją militarną Rosji.

Prawo do leków refundowanych zagwarantowane w ustawie

Pacjent z Ukrainy ma zapewniony dostęp do POZ

Pomoc medyczna dla obywateli Ukrainy jest finansowana z budżetu państwa

CZAS WOLNY
I SAVOIR VIVRE

Różnice kulturowe najczęściej sygnalizowanych:

W Polsce nie daje się łapówek, za samo złożenie takiej propozycji można mieć bardzo poważne problemy.

W Polsce absolutnie niedopuszczalna jest przemoc, zwłaszcza wobec dzieci i kobiet. Tak: klaps to też przemoc.

W Polsce nie wolno w miejscach publicznych spożywać alkoholu.

W Polsce nie wolno prześladować nikogo za jego poglądy, wierzenia religijne, orientację seksualną itd. Wytykanie palcami, obelgi, drwiny to też prześladowanie.

W Polsce w miejscach publicznych nie wypada palić papierosów tak, by dym przeszkadzał innym, nie wolno palić w restauracjach, kawiarniach, przystankach autobusowych itp. Jeśli chcesz zapalić, to poszukaj wyznaczonego miejsca.

Na czerwonym świetle nie przechodzimy i nie przejeżdżamy. Na żółtym też nie...

Przepuszczamy wszystkich pieszych, którzy podchodzą do pasów i zamierzają przejść przez jezdnię. Wszystkich.

Publicznie nie kłócimy się nawet z przyjaciółmi.

W Polsce jesteśmy- a przynajmniej chcemy być dla siebie mili i uprzejmi. Dotyczy to także zwracania się do kelnerów, ekspedientek, taksówkarzy itd.

Śmieci wyrzucamy do śmietników. Śmiecenie na ulicach, skwerach, chodnikach jest objawem braku wychowania. Dotyczy to także sprzątania po psie.

Parkujemy wyłącznie w miejscach do tego przeznaczonych. Parkowanie gdzie popadnie kończy się odholowaniem samochodu i sporymi kosztami.

Pociągi i autobusy w Polsce naprawdę jeżdżą zgodnie z rozkładami, przynajmniej w teorii ;)

DARMOWE ATRAKCJE DLA GOŚCI Z UKRAINY

SZKOŁA TAŃCA BAILAMOS

KINO HELIOS BYDGOSZCZ

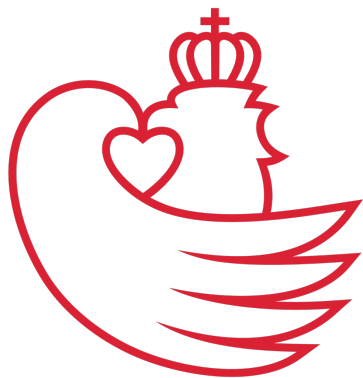
SALA ZABAW FIGLOWISKO

CENTRUM EDUKACJI TECHNICZNEJ I ZABAW ROBOPROJECT

MULTIKINO S.A.

CINEMA CITY

BIBLIOTEKA UNIWERSYTECKA

BĘDZIEM
Polakami

Dziękujemy za
uwagę i udział
w szkoleniu